

ONAFHANKELIJK PAPENDRECHT

Aan de voorzitter van het bestuur
Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden

Papendrecht 17 september 2020
Onderwerp Vragen naar aanleiding van een arrest van het Europese Hof

Geachte voorzitter,

Op 07 juli 2020 (althans bij ons in de gemeente Papendrecht was dat het geval) werd de concept Regionale Energiestrategie Drechtsteden (RES) ter bespreking aangeboden. Na een intensief traject met input vanuit vele partners, belanghebbenden en ook de volksvertegenwoordigers ligt er thans een gedegen concept voor. De concept RES Drechtsteden gaat uit van een zogenaamd nuchtere en realistische aanpak om zo regionaal invulling te geven aan het behalen van (inter-)nationale doelstellingen met betrekking tot 49% CO2 reductie in 2030 en de groei van hernieuwbare energie. Dit is een belangrijke volgende stap op weg naar een uiteindelijk energie neutrale regio in 2050.

De concept RES biedt perspectief om te komen tot een betaalbare, betrouwbare, duurzame en rechtvaardige energievoorziening, waarbij de balans met onze regionale en lokale economie, leefbaarheid en kwaliteit van landschap en natuur voorop staat. De concept RES is een belangrijke tussenstap op weg naar de RES 1.0. Een stap in een proces waarin nog volop ruimte aanwezig is voor (lokale) inbreng, verdieping en om zaken nader uit te werken. Op deze manier komen we in onze uiteindelijke RES tot een maatschappelijk gedragen, realistisch en uitvoerbaar plan.

Het is bovendien een belangrijk moment om gezamenlijke standpunten te duiden en richting te geven aan de stappen die nog gezet moeten worden. De concept RES is de basis voor het brede maatschappelijke gesprek met inwoners, bedrijven, maatschappelijke partners en volksvertegenwoordigers, met de intentie om inzichten op te halen die ons regionale proces en de bijbehorende strategie verder verbeteren.

Hierbij stellen wij enkele (politieke) vragen ex artikel 39 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de Drechtraad (versie 7.1).

Uit een recent arrest van het Europese Hof van 25 juni 2020, dat wij zullen bijvoegen als bijlage bij deze brief, blijkt dat zon- en windparken onder de Europese richtlijnen vallen. Het gaat om de plan-MER richtlijnen 2001/42/EU, 2018/1999/EU en 2018/2001/EU.

Het betreft het arrest van het Hof van Justitie van de EU, het hoogste rechtscollege van de Europese Unie, welke handelt over het dwingendrechtelijke karakter van de SMB Richtlijn 2001/42/EU waarin ook het VN Verdrag van Aarhus¹ is geïncorporeerd. De gemeente dient dit uit te voeren, ook indien het Rijk of provincie dit verwaarlozen.

De SMB Richtlijn 2001/42/EU schrijft voor dat plannen met vergaande milieu- en gezondheidsgevolgen onderworpen moeten worden aan een milieutoetsing.

Stelselmatig, zo is gebleken, heeft de Raad van State het ontbreken van een dergelijke rapportage goedgevonden. Door dit recente arrest van het Europese Hof, het hoogste rechtscollege in de EU, komt de jurisprudentie van de Raad van State in een iets ander daglicht te staan.

Ook binnen onze regio Drechtsteden zijn verschillende projecten in werking of in voorbereiding met betrekking tot zon- of windenergie opwekking, waarbij inwoners mogelijk bloot worden gesteld aan gezondheidsschade welke deze vormen van energieopwekking met zich mee (kunnen) brengen.

In de Europese Unie geldt het beginsel van Unietrouw ook voor gemeenten, net als bij het Rijk en de provincie. Wij hebben ook als regio Drechtsteden hierin onze eigenstandige verantwoordelijkheid. Ook in situaties waarin de Rijksoverheid en/of de provinciale overheid het niet zo nauw nemen met de toepassing van de EU-richtlijnen, zijn wij rechtens gehouden deze wél uit te voeren.

De burgemeesters van de deelnemende gemeenten hebben als bestuursorgaan op grond van de Gemeentewet hierin een eigenstandige verantwoordelijkheid. Wij achten het wenselijk dat de burgemeesters gelet op hun taken, vastgelegd in onder meer de artikelen 170 en 171 van de Gemeentewet, aan de toepassing van het Europees recht aanhoudende zorg besteden. In het bijzonder is dat van belang voor een juiste toepassing van voornoemde richtlijnen.

Daarom stellen wij aan u als coördinerend voorzitter in het bestuur van de Drechtsteden de volgende vragen specifiek gelet op de rol van elke burgemeester in de (zeven) deelnemende gemeenten.

1. Ziet u met ons het EU-beginsel van unietrouw als een verdrag wettelijk beginsel dat door de regio Drechtsteden onverkort en loyaal uitgevoerd dient te worden?
2. Wilt u schetsen hoe u in uw rol van voorzitter van het bestuur samen met uw collega burgemeesters in de uitoefening van uw taken vastgelegd in de Gemeentewet waakt over de toepassing van de EU-wetgeving, het recht van de Europese Unie en hoe u de toepassing ervan bevordert?
3. Wilt u in het bijzonder schetsen welke aandacht de SMB Richtlijn 2001/42/EU daarbij heeft gehad en/of gaat krijgen?
4. Heeft u gelet op uw taak als burgemeester in uw eigen gemeente (Dordrecht), en ook als voorzitter van het bestuur, toe te zien op de kwaliteit van procedures op het vlak van burgerparticipatie (art 170 lid 1 onder c) daarbij aandacht geschonken aan de vereisten van het Verdrag van Aarhus, geïncorporeerd in de EU richtlijnen, dat in artikel 7 voorschrijft dat participatie in een vroeg stadium, als alle opties nog openliggen, moet plaatsvinden?
5. Bent u bereid erop toe te zien om voorstellen uit te werken (bijvoorbeeld bij de RES 1.0) voor een betere borging van het EU-recht en de EU-richtlijnen op bovengenoemde punten en deze voor te leggen aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten en ook aan de Drechtraad?

Het recente arrest brengt ons tevens tot het aan u als coördinerend voorzitter stellen van onderstaande vragen gelet op de specifieke rol van de betrokken wethouders in de deelnemende gemeenten, alsmede gelet op de specifieke rol van de met de regionale energie strategie belaste portefeuillehouder in het Drechtstedenbestuur.

6. Was uw bestuur vooraf aan deze vragen en de recente publiciteit vanaf het begin van deze maand (september) bekend met het arrest van 25 juni 2020 van het Europese Hof? Zo ja, per wanneer bent u begonnen zich in de consequenties van dit arrest voor de regio Drechtsteden te verdiepen? Zo nee, bent u bereid zich vanaf nu te verdiepen in de gevolgen van dit arrest?
7. Hoe gaat het Drechtstedenbestuur om met al vergunde of nog te vergunnen zon- of windenergie opwekking projecten, dit met de wetenschap van nu?

8. Zijn de regionale windmolenparken en/of -projecten (inmiddels reeds) getoetst aan het arrest van het Europese Hof en/of de genoemde EU-richtlijnen? Zo ja, wat is de uitkomst van dit onderzoek? Zo nee, waarom (eventueel nog) niet?
9. Is het Drechtstedenbestuur bereid om alle projecten welke vallen onder dit arrest van het Europese Hof en de voornoemde EU-richtlijnen voor de onderscheiden gemeenteraden en de Drechttraad in beeld te brengen met de gevolgen van dit arrest van het Europese Hof?
10. Kan het Drechtstedenbestuur aangeven in hoeverre de gemeentelijke én regionale RES besluitvorming voldoet aan dit arrest van het Europese Hof en de genoemde EU-richtlijnen? Gaarne de beantwoording van een toelichting voorzien.
11. Kan het Drechtstedenbestuur aangeven of dit arrest van het Europese Hof en de voornoemde EU-richtlijnen van toepassing zijn op toekomstige voorstellen en besluiten? Gaarne eveneens de beantwoording van een toelichting voorzien.

Wij danken u op voorhand voor de beantwoording.

Hoogachtend,
Fractie Onafhankelijk Papendrecht
Ruud Lammers.

Bijlagen: het arrest van het Europese Hof van 25 juni 2020

ⁱ **Verdrag betreffende toegang tot informatie, inspraak in besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden, Aarhus**

Artikel 7. Inspraak betreffende plannen, programma's en beleid betrekking hebbende op het milieu
Elke Partij treft passende praktische en/of andere voorzieningen voor inspraak voor het publiek gedurende de voorbereiding van plannen en programma's betrekking hebbende op het milieu, binnen een transparant en eerlijk kader, na het publiek de benodigde informatie te hebben verstrekt. In dit kader wordt artikel 6, derde, vierde en achtste lid toegepast. Het publiek dat kan inspreken wordt door de betreffende overheidsinstantie aangewezen met inachtneming van de doelstellingen van dit Verdrag. Voor zover passend spant elke Partij zich in om, bij de voorbereiding van beleid betrekking hebbende op het milieu mogelijkheden te scheppen voor inspraak.